

DIMITROVAC

DIMITROVISTA - DIMITROVAK

Broj 5

LIST BATALJONA "DIMITROV"

23 jula 1937

POBJEDA JE NASHA

18. jula 1936 - 18. jula 1937

Osamnaesti jula! Taj datum je dobio istorijski znacaj i mi ga izgovaramo sa jednim narocitim naglaskom jednako kao i druge znacajne datume u historiji revolucija: osamnaesti marta, dan proglasenja Pariske komune, cetrnaesti jula, dan razorenja Bastilje i dr. i dr. Ali medju tim danima postoji i jedna razlika, razlika, koja 18. jula cini znacajnijim od njih: drugi dani su postali istorijskim i u neposrednom smislu te rijeci, odluka u borbi je davno pala. A odluka u borbi, koja je zapocela 18. jula 1936., ta odluka jos nije pala; trista sezdeset i pet dana jednako traje borba, borba na zivot i smrt, borba izmedju spanjolske narodne demokrat-ske revolucije i fasisticke kontrarevolucije i invazije.

Kakova ce biti ta odluka? —to je danas veliko, najvece zivotno pitanje za nas, to je danas najvece zivotno pitanje za citav svijet. Jer od te odluke zavisi najbliza sudbina citavog svijeta. Mozemo li mi dati vjerovjatan odgovor na to pitanje, a na osnovu dosadasnjih rezultata te borbe?

Mozemo.

Da vidimo. Sto su postigli nasi protivnici, sto je postigao spanjolski i svjetski fasizam u borbi protiv spanjolskog naroda i kakove su njegove perspektive? A sto je postigao spanjolski narod—i mi zajedno s njim—u borbi protiv fasizma i kakove su nase perspektive?

Najveci uspjeh fasizam je imao u sam dan 18. jula 1936. i u najblize dane: jer tada je on bio najblize pobjedi, sudbina revolucije visila je o vlas-ku. Ni jedan dan, ni jedan casak poslije toga revolucija nije bila toliko ugrozena, ni jedan dan, ni jedan casak poslije toga fasizam nije imao tolike vojne premoci: spanjolski na-

rod i njegova demokratska vlada nasli su se odjednom iznenadjeni, nedovoljno organizovani i potpuno razoruzani pred strasnom silom dobro pripremljene, vojnici dobro organizovane, odlicno naoruzane i u prve casove vjesto vodjene kontrarevolucije. Ali narod i njegova vlada nisu izgubili prisustvo duha. Naroh se podigao kao uzburkano more i talas za talasom njegove srdzbe i gnjeva raznio je branu kontrarevolucije. Velicanstven i grozan bio je spanjolski narod u te dane, u dane 18. i 19. jula 1936.! Iz same uspomene na te velike dane spanjolski narod i mi crpemo nesavladivu silu. Izdajnicki generali spasli su se na relativno cvrscim ostrvima svoje "brane"—tamo gdje jesu do kraja sagnjili korijeni feudalizma i kolonijalnog despotizma i vec citavu godinu dana nastoje, uz pomoc svojih njemacko — talijanskih fasistickih rukovodilaca, da ponovo izgrade kontrarevolucionarnu branu i okuju slobodno narodno more.

Oni grade—narod razgradjuje.

Tom poredbom se najzornije moze predociti historija nase borbe za proteklu godinu.

Uzevsi kao polazu tacku stanje borbe u dane 18. i 19. jula fasizam nije postigao u vojnom pogledu nista, on je cak izgubio, on se—bez obzira na obilatu pomoc inostranih neprijatelja spanjolskog naroda i na neoprostivu sljepocu mnogih evropskih demokratija—nije priblizio, nego udaljio od pobjede. A u moralnom pogledu on je postigao samo jos sto puta veci prezir i hiljadu puta vecu mrznju od strane svega sto je napredno i posteno u citavom covjecanstvu.

Zlocini fasizma prevrsili su svaku mjeru, perspektiva, sudbina njegovog spanjolskog

odreda je jasna: kazna po zaslugi. Vojni revolucionarni tribunal i jedan pelaton—kako rece jedan revolucionarni pisac na nedavnom Kongresu u Valenciji—svrsice na kruja krajeva sa fasistickom avanturom.

Nista: ni unistenje novih gradova pored Gernike, ni produzenje slocinackog bombardovanja Madrida, ni jos veci pokolji nego u Badahosu, Talaveri, Sevilji i Malagi ne mogu povecati odgovornost i krivnju fasizma, ali mogu poroditi kod njega iluziju, da ce umaci zasluzenoj sudbini i kazni.

Zato mi moramo biti spremni na jos vece zlocine od strane fasizma zato mi moramo do krajnjih granica mogucnosti pojacati nasu volju za rad, nasu snagu u borbi da bi sprecili nove i daljnje zlocine i svrsili s fasizmom.

Spanjolski narod—i mi zajedno s njim—postigli smo za ovo vrijeme niz tekovina, koje su izvojevane za uvijek. Spanjolski narod je pozeo bogate plodove demokratske revolucije: on je sam postao slobodan, a kako slobodan narod ne moze da porobljava druge narode, on je oslobodio Kataloniju i Biskaju od nasilne drzavne veze i bori se i zivi s njima u slobodnoj bratskoj zajednici. Revolucija je donijela Kataloncima i Baskima nacionalnu nezavisnost, seljacima zemlju, radnicima demokratske slobode i najvaznije garantije za nesmetani, istorijom odredjeni razvitak svoje klase, prelaznim sitnoburzo askim slojevima—jednake slobode, a citavom narodu kao cjelini—unistenje materijalne baze fasizma: demokratsku republiku novog tipa u kojoj ce dalnji privredni i politicki razvitak moci proticati u mirnim, dostojnim ljudskog drustva formama. Spanjolski narod je izvojevao demokratsku republiku i izgradio svoju ne-

pobjedivu Narodnu vojsku, koja je izvojevala pobjedu u teskim danima novembra i januara pod Madridom, pobjedu na Harami, kod Posoblanco, na Gvadalahari i mnoge druge. Slavna Narodna republikanska vojska garantuje zauvijek tekovine revolucije. Ona garantuje i konacnu pobjedu nad oruzanim silama fasizma.

Ta pobjeda nije daleka.

Prvu godinsjicu oruzane borbe izmedju revolucije i kontrarevolucije mi docekujemo u jeku velike i pobjedonosne ofenzive pod Madridom, ciji ce uspjeh znaciti oslobodjenje ovog mucenickog grada od opsade, stvaranje jedne siroke i snazne pozadine, a svim time procetak konca fasisticke avanture.

Tok spanjolske revolucije potvrdio je jos jednom učenje najveceg genija covjecanstva Karla Marksa: da revolucija napreduje u otporu kontrarevolucije. Sovjetski savez najveca do sada historijska tvorevina na zemlji, najvece materijalno ovapločenje genija Marksa i Engelsa, Lenjina i Staljina, genija radnicke klase, stoji na nasoj strani i na celu citavog naprednog covjecanstva pruza nam svaku moralnu i veliku materijalnu pomoc.

I to je—pored nase volje za rad, za disciplinu, za organizaciju, za borbu—i to je jedna velika i dostatna garantija za pobjedu nad fasizmom.

Pobjeda je nasa!

Zivjela spanjolska demokratska revolucija!

Zivjela Spanjolska demokratska republika i njena nepobjediva Narodna vojska!

Zivjeli borci internacionalnih brigada; nerazdvojni dio Spanjolske narodne vojske!

Zivio Sovjetski savez, najveći nas prijatelj i zastitnik, najveći obornik progressa i mira.

BLAGOJE PAROVIC

Blagoje Parovic, komesar 13. Interbrigade.

“Pojeda je nasa”

Posljednje rijeci druga Parovica.

6. jula 1937. u boju kod Villanueva de Cañada pao je drug Blagoje Parovic (Smidt), komesar 13. Interbrigade i član Centralnog komiteta K P J, rodom iz Hercegovine.

Drug Parovic je poginuo u svojoj 34. godini, u naponu životne snage. Život druga Parovica razlikuje se od života drugih njegovih zemljaka-dobrovoljaca u stvari samo time, što je u još većoj mjeri i bez ostatka bio posvećen borbi, borbi za slobodu i sreću svog naroda, borbi za slobodu i sreću španjolskog naroda, borbi za slobodu i sreću citavog čovječanstva, za njegovo oslobođenje od ropstva, ratova i fasizma. Jos otac druga Parovica bio je nacionalni revolucioner i umro je za vrijeme ve-

likog rata u poznatom austrijskom koncentracionom logoru u Aradu. Sina mu, naseg Blagodok nije toliko odrastao da je mogao u zanat. Vec u najmlađim godinama drug Blagoje postaje učesnikom radničkog sindikalnog, a uskoro i političkog (komunističkog) pokreta. U svojoj 24. godini on je već bio sekretar saveza kozaraca. Istovremeno on počinje da posjećuje partijsku školu, u kojoj je bio odličan đak, a po svršetku i učitelj. U 1932. godini—u jednom od vrlo teških momenata za Kom. partiju Jugoslavije—on ulazi u njeno rukovodstvo i svojom odanosu, znanjima, inteligencijom i neumornim radom zaslužuje ljubav i poštovanje citave partije, ohranise zemljaci-vojnici, je i radnicke klase Jugoslavije. Od početka oružane borbe između španjolskog naroda i fasizma on se sav posvećuje radu na pomoci španjolskom

narodu i na kraju, u aprilu o.g. dolazi da i lično kao vojnik i politički radnik pomogne njegovoj pobjedi.

Dosavši ovamo, on je uputio jedno vatreno pismo “Svim antifasistima, borcima Interbrigada u Spaniji” u kom nas je pozivao da budemo dostojni predstavnici svog naroda, svog zavica, svojih organizacija, svojih slavnih predaka. “Budite takvi, — govorio nam je u tome pismu drug Parovic, — da svaki vas rođak i poznanik, svaki drug i prijatelj, svaka organizacija i narod, koji ovdje predstavljate sa ponosom može reci: to je moj sin, moj drug, član moje organizacije, sin moga naroda”. On nam je donio glas, da nas već sada u Jugoslaviji sa postovanjem i ljubavlju nazivaju: rasi Španjolci. I on nas je pozivao: “Učinimo sve, da opravdamo ljubav i povjerenje nasih naroda, da što više doprinesemo slavi i pobjedi herojskog španjolskog naroda, pobjedi mira, slobode i napretka citavog čovječanstva.

I drug Parovic zaista se pokazao kao dostojan predstavnik svog naroda, njegovih velikih predaka i nase velike i slavne partije.

Ogromni politički rad nije mu dozvolio, da odmah prvi dan ode kao vojnik na front, kuda se stalno otimao. Ali on je često odlazio na front u političkom poslu, a čim je situacija—u početku sadašnje velike i pobjedonosne ofensive pod Madridom — zatražile njegovo stalno prisustvo, on je smištao otisao na front kao komesar 13. Brigade.

“Pobjeda je nasa!”—tim riječima je on završio svoj apel na vojnike 13. Brigade, kada je preuzeo njeno političko rukovodstvo. I to su njegove posljednje riječi, koje su nam poznate. Poslije njih on je poveo brigadu na juris i u tom jurisu pao. Junacka njegova smrt nije bila uzaludna: osokoljena njegovim primjerom brigada je nastavila i nastavlja juris, raz-

bija fasistički obruc oko Madrida, kopa grob fasizmu.

Drug Parovic je pao kao dostojan predstavnik svoga naroda i svog zavica—krsne Hercegovine, kao dostojan predstavnik i rukovodioc radnicke klase Jugoslavije. O njemu majka — neka je čast majci Hrvatici, koja nam je rodila tako časnog druga — može samo reci: to je bio moj sin. O njemu će drugovi s ponosom reci: to je bio naš drug. O njemu će nasa slavna i herojska partija s ponosom reci: to je bio naš član i rukovodilac.

Nestalo je druga Blagoje Parovica; mi ćemo samo u pomeni gledati njegov uvredni lik. Nestalo je Parovic ali živ je među nama njegov neumorni, nepokolebivi junak i duh.

Ni njegova junacka smrt osam dana njegovog subor naseg vojnog rukovodioca dimira Copica neće ni na trenutak pokolebati nase redove i saće povećati nasu volju za borbu i za pobjedu.

Slava drugu Parovicu! Pobjeda će biti nasa!

K. ANGELOVIĆ

Drug Parovic u krugu boraca brigade „Djakovic”.

Pozdrav

Sa sahrane druga Parovica

Govori iz bataljona "Djakovic" na piasnoj strazi.

Na ulazu na groblje.

veeg nose drugovi: (s desna na lijevo) pretstavnik bratske Kom-
rtije Spanije, komesar delegat rata i inspektor interbrigada Gallo,
i pretstavnik njemackih drugova.

Jedan dio ucesnika sa pogreba.

Pozdrav nad grobom.

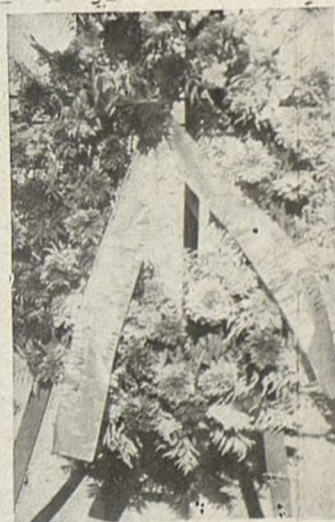
Na celu mnogobrojnih vijenaca nalazio se vijenac Centralnog ko-
miteta Komunistijske partije
Jugoslavije.

Nadgrobnj miting otvorio je politicki komesar drug Bartel (prvi s
lijeva). Prvi od mnogobrojnih govornika govori drug Gallo (drugi
s lijeva).

Stari frontovci nose vijence.

Vijenac CK KP Spanije.

Delegati i odredi interbrigada uzdigli su stisnute pesnice. Trostruka
salva i borbeni zyci "Internacionala" — poslednji su pozdrav nasem
nezaboravnom vodji i drugu.

Brigadir Copic o sadasnjoj ofenzivi

Todos unido

12. ov. mj. oko 5 sati poslije podne, za vrijeme jednog fasistickog aeroplanskog naleta, ranjen je spliterima od bombe nas drug, komandant 15. brigade, potpukovnik Vladimir Copic. On ima 8 rana, ali rane su, srecom, najvećim dijelom lake naravi. Izvršene su potrebne operacije (dviije) i zivot druga Copica je potpuno van opasnosti.

Drug Copic se osjeća tako dobro, da nam je prigodom posjete u bolnici mogao dati čak i jedan dosta opsežan intervju o dosadasnjem toku ofenzive.

Po njegovim rijecima sadasnja ofenziva je bila vrlo dobro pripremljena kako u pogledu broja i kvaliteta trupa, koje u njoj ucestvuju, tako i u pogledu njihovog naoružanja. Narocito je sretan — po rijecima druga Copica — bio izbor pravca glavnog udarca (Eskorijal-Brunete), sto ga je ucinila Vrhovna komanda centralnog fronta. Uspije li ofenziva do kraja — a da ce ona uspjeti u to nema nikakve sumnje, kaže drug Copic-Madrid ce biti oslobođen od opsade, a to ce za fasizam znaciti pocetak konca. Pa čak i kad nebi posli dalje od pozicija, koje sada zauzimamo, dosadanja ofenziva bi ostala jedan tezak udarac za fasizam.

— A na osnovu cega si ti uvjeren, da ofenziva mora uspjeti do kraja? — pitamo mi malo naivno druga Copica.

— E, tu bih vam ja morao odati neke tajne o našem naoružanju, našim rezervama, našim daljim planovima. Razumije se, bitka se može izgubiti i pri najboljoj spremi, ako u vojsci popusti duh ili ako komandiri prave gluposti. Ali ni jedno ni drugo nije vjerovatno. Duh u vojsci je izvrstan — mene zadivljuje izdržljivost napr. kod drugova iz moje brigade. A sto se tiče komandanata — brigadiri sviju brigada su sve od reda ljudi, već odavna prokušani u pogledu svojih sposobnosti.

— A kako ti procjenjuješ dosadanje rezultate?

Vladimir Copic, komandant XV. Interbrigade.

— Oni su potpuno zadovoljavajući, čak ako ćemo govoriti realno — više nego zadovoljavajući. Više od hiljadu zarobljenika, masa ratnog materijala, prodor ne manje od 15 km u sirinu i 15 km u dubinu — ta to je citava Gvadalajara, samo do sada. A ovo je tek pocetak... Kod fasista se isto budi gvalalaharski duh: to je Franko i predvidio, pa je mnoge svoje obrambene pozicije okružio bodljikavom zicom sa sve četiri strane, da mu branioci ne uteku. Ali oni su nasli i protiv toga sredstvo: predaju. Pritisnemo li jace, predace se još i ne jedan bataljon. Ali samo ako mi pritisnemo... Bez sile se ni najgora vojska ne predaje.

— Dakle fasisti daju ipak jak otpor?

— Nije rat setnja, nego ozbiljna stvar. Razumije se da daju otpor, narocito na pojedinim osobito važnim mjestima. No mnoga od tih mjesta su nama od prije bila poznata; u planu je bio predviđen manevar, da se ta mjesta savladaju sa strane, sa koje fasisti nisu očekivali napad.

— Fasisti, izgleda, nastoje da sto više iskoriste avijaciju; da li im to uspijeva?

— Oni zaista nastoje da plase. Ali nasi ljudi se ne plase tutnjave. Evo, pet dana nam nisu dali spavati ni danju, ni nocu. A kad pogledas — grecnuli malo mene i malo jace dva druga druga.

Razgovor prelazi na okolnosti pri kojima je drug Copic bio ranjen, na pojedinosti bo-

jeva, na zvjerske lukavstine fasista, koji u momentu opasnosti izturaju pred sebe zene i djecu kao zivu barikadu.

— Pred jednom takvom zivom barikadom pao mi je drug Meredith, mladi komandir engleske cete, odličan vojnik, — govori Copic i uzbudjen nervozno se trza. Iz svježih njegovih rana pocinje da teče krv...

Ali za casak vraca se njegov bodri duh, njegov ni za jotu ne izmjenjeni karakter: sklonost k sali u prijateljskom razgovoru. On pocinje čak da pjeva. Probudjeni njegovim snaznim baritonom, od kog, rekao bih, drhte prozori trzaju se iza sna drugi vojnici...

— Ej, ti, lakse! Nije ovo fasisticka tvrdjava, nego madridska bolnica — salimo se mi, videci, kako njegova glasina djeluje kao truba jerihovska.

Ali Copic se ne smiruje. Zbi-ja sale, nemiran je, vrsi pokrete, koji mu samom, ranjenom, skode. Bas kao i sta mu Zoran. Ne pada stablo daleko od jabuke — burgijam ja u mislima, gledajući njegov zivahni nemir.

U sali i razgovoru mi već zaboravljamo, da je on ranjen, ako i ne suviše tesko, ali ipak tek jucer, da on krvari, da svježe rane peku — no sve to mi zaboravljamo pod uticajem njegove hodrosti i veselosti i posipljemo ga sa još hiljadu pitanja, pocinjemo da burgijamo kao da nismo u bolnici, nego u kafani... Tek u neko doba opominjemo se, da bi ga trebalo ostaviti na miru. Ali je i on upao u vatru i dok se prastamo, on još jednog od nas zadržava, crta mu kartu i pokazuje kakim putem on namjerava, kad ustane i vrati se u brigadu, da izbjie na Francuski most...

On bi sad tek htio, da da pravi intervju o toku operacija.

No mi ga ostavljamo uvjeravajući ga, da ćemo mu slijedeći intervju obavezno uzeti na Francuskom mostu.

K. A.

Unión los trabajadores, a defender un derecho, poner todo vuestro pecho al frente de los traidores, que vienen de otras naciones creídos van a triunfar, y se van a equivocar, porque el proletariado, harto de ser explotado, sale valiente a luchar.

★

Luchad con grande energía pueblos por vuestra ventaja, y gran número de bajas a hacerle a esa tiranía, y a ver si ya llega el día de que podamos comer y al mismo tiempo poner nuestra España florecida, y no verla tan perdida por el fascismo cruel.

★

En España yo nací, tierra de un jardín de flores y de tantos explotadores, ya nadie podía vivir, y el pueblo, por no sufrir, se volvió republicano, destruyendo a los tiranos que causaron tantas muertes y este Gobierno presente habrá de ser más humano.

★

¿Es que es razón que un obrero no pare de producir, y que no pueda vestir los hijos que lleva en guerra a causa del "caballero" que siempre le amenazaba, y pequeño jornal daba? El pobre estaba humillado, y el rico bien recreado, de su sudor disfrutaba

¡Salud y República!

JUAN CANO BELMONTE

Drugarica Anka (Pocah), pazljivo neguje nase drugu.

VISOKO ODLIKOVANJE

Bataljon "Dimitrova" dobio je zastavu od Centralnog Komiteta Kompartije Jugoslavije

1. Jula 1937. bataljon "Dimitrova" je krenuo na front. Na putu ga je dočekao drug Blagoje Parovic, član Central-

nog komiteta KPJ i predao mu od Centralnog komiteta Kompartije Jugoslavije zastavu Španjolske narodne demokratske republike. Kompartija Ju-

goslavije—istinski i dosljedni predstavnik radničke klase naše zemlje — sa ovom velikom nagradom izrazila je neograničenu ljubav naših naroda pre-

ma svojim sinovima, koji se junacki bore za djelo španjolskog naroda, za djelo citavog naprednog svijeta.

Član Centralnog komiteta KPJ drug Blagoje Parovic pri likom predaje zastave drži govor pred bataljonom "Dimitrova". Pozdravivši toplim riječima borce bataljona u ime Komunističke partije i radničke klase Jugoslavije, pozivajući ih na vjernost djelu španjolskog naroda i naprednog covjekaštva cijelog svijeta i na odlučnost u borbi protiv fasizma do kraja, on završava: "...Nosite je smjelo u vašoj slavnoj borbi, nosite je napred nek se vije nad Toledom,

nad Seviljom, nad Kadizom, nek se vije nad citavom oslobođenom španjom. Budite dostojni sinovi naroda, razvijajte njihove slavne borbenne tradicije... S vama je Kompartija Jugoslavije, s vama je radni narod naše zemlje, s vama je sve sto te napredno i posteno u svijetu. ...Pobjeda će biti naša!..."

Završivši svoj govor drug Parovic je predao zastavu komandantu bataljona, drugu Capajevu.

Komandant bataljona "Dimitrova" drug Capajev predao je zastavu vojniku barjaktaru bataljona, drugu Bakulinu sa riječima: "...Drug Dimitrov je smjelo uzdigao i drzao visoko zastavu antifasista na lajpcigskom procesu i doneo je nju do sjajne pobjede. Nas bataljon ce, po primjeru druga Georgija Dimitrova, uzdignuti

visoko ovu antifasističku zastavu i dostojan njegovog imena nosice je smjelo napred nad dijelom Španije, koji danas gaze fasisti. Cuvati ćemo je kao zenicu oka i nositi ćemo je napred kroz oganj borbe na sreću, slobodu i radost španjolskog naroda, na sreću, slobodu i radost cijelog naprednog svijeta..."

Odred Dimitrovaca pozdravlja zastavu.

Svečanost je završena pjevanjem "Internacionale" i klicanjem: Živio drug Dimitrov! Živjeli borci Internacionalnih brigada! Živio bataljon "Dimitrov".

Ayuntamiento de Madrid

Al camarada Julio Espinosa Alvarez y a todos los combatientes del segundo batallón de la 62 Brigada Mixta

Querido camarada: Hemos leído y publicado, con un placer intenso, la carta dirigida a los camaradas internacionales que nos has enviado.

Es una prueba más de que entre vosotros y nosotros no hay nada que nos separe. Estamos todos unidos en un mismo espíritu: el amor a la Libertad, el odio al fascismo.

Consignas en la carta los méritos de los voluntarios internacionales de la revolución popular española. Sí, creemos, en efecto, haber hecho nuestro deber como combatientes antifascistas, socorriendo al pueblo español, atacado por los traidores y los invasores extranjeros, con todas nuestras fuerzas y todos nuestros conocimientos del arte de la guerra. Y estamos orgullosos.

Nuestra XV BRIGADA INTERNACIONAL, en la que luchan, codo con codo, unidos fraternalmente con los camaradas españoles los mejores hijos de 25 nacionalidades, ha retenido el empuje de los fascistas sobre el frente del Jarama, y le ha hecho fracasar durante cuatro meses, sin dejar las líneas. El jefe de nuestra Brigada, el militante comunista croata VLADIMIR COPIC, a la cabeza de la Brigada, es estimado como un padre por todos los voluntarios, internacionales y españoles. Estamos seguros de que nuestro camarada FELIX, que lucha con vosotros, uno de los tribunos más populares de nuestro pueblo y uno de los mejores militantes del partido proletario, es, igualmente, objeto de vuestra estima. Estamos seguros de que

sentís en su pecho latir el corazón de hermano, el corazón de antifascista.

Pero no olvidemos, por otra parte, que el pueblo español, en la lucha encarnizada que libra contra las bestias fascistas, vierte su sangre por nosotros, por nuestros países, por nuestras patrias. El heroísmo y la abnegación de los obreros y campesinos españoles ha cortado pronto el avance del fascismo en Europa. Sois vosotros, camaradas españoles, que habéis ido a la vanguardia de todos los pueblos en la lucha por la Paz, la Libertad y por el Progreso social.

Centenares de organizaciones populares en nuestros países, en sus cartas a nuestros combatientes, expresan su admiración profunda por la lucha y los combatientes del pueblo español. Están con nosotros, a pesar de la intervención criminal de los fascistas extranjeros en España. Luchan en nuestros países, a pesar de la política de "no intervención" de los Gobiernos pseudodemocráticos, por la victoria del pueblo español, por una ESPAÑA LIBRE, FELIZ Y FLORECIENTE. Están seguros de que el pueblo español vencerá, a pesar de todo.

Os expresamos este agradecimiento más profundo de nuestros trabajadores de las ciudades y de los campos, de nuestros pueblos, presas del fascismo.

Con saludos fraternales.

ANDREJ KOBAL
Commissaire Adjoint
de la 15ème Brigade.
Comisario Adjunto
de la 15.ª Brigada.

Habla un campesino

Fuí criado en la miseria; mis padres, los pobres, toda su vida criados en la tierra, no tenían más misión que trabajar para poder vivir.

Desde que yo era bien pequeño, en vez de ponerme a estudiar, mis padres se vieron en la necesidad de dedicarme al trabajo para poder cubrir las necesidades de la casa; pe-

ro, a pesar de mi poca cultura, yo me daba cuenta de que otro me explotaba, llevándose el fruto que con el sudor de mi frente y el trabajo de mis padres nos daba la tierra, y con este fruto, criado por la mano trabajadora, aumentaban los capitales de esos especuladores del robo, y siempre vivíamos bajo el yugo fascista,

Poslije primanja zastave Dimitrovci produzuju put na front.

bajo esos explotadores que tan criminalmente se han portado con la Humanidad.

Yo, que soy un trabajador, hablo a todos los proletarios del mundo, para que, unidos todos en uno solo, vengamos los sudores que hemos derramado en tiempos de monarquía. Todos sabemos que el pueblo, en las elecciones, eligió al Gobierno de la República, el Gobierno legítimo, el verdadero que hoy existe; sabemos muy bien que los trabajadores eligieron este Gobierno por razones muy sagradas, porque es un Gobierno que se sacrifica por traernos una vida mejor y por establecer una vida nueva en el mundo entero, y nosotros, los combatientes, tenemos que salvar con nuestra sangre a este Gobierno, que nos lleva por el camino de la victoria y por el de la justicia. Os habla, camaradas, un compañero vuestro, que ha dejado a su madre entristecida para venir a luchar a vuestro lado, que no quiso esperar al llamamiento de su quinta y que me ofrecí voluntario al Ejército Popular, y de esta manera piensa el que defiende la causa: obedecer al Mando y no tener miedo a la muerte.

Hay que luchar por la independencia de España y para salvar la vida de todos los camaradas, de nuestros familiares y la nuestra propia.

Confiad en la suerte de empuñar un fusil; seremos dichosos cuando obtengamos el triunfo; y si, por mala suerte, el tiempo me impide verlo,

muerdo con honra, y desde mi tumba honraré la tierra de mi alrededor con flores de libertad.

¡Salud, camaradas!

Vuestro compañero,

JUAN CANO BELMONT

A los voluntarios de Yugoslavia

Queridos camaradas:

Los abajo firmantes, combatientes del Batallón "Dimitroff", heridos en el ataque contra el fascismo el día 6 del mes en curso, hemos recibido con gran dolor la noticia de la gloriosa muerte de nuestro querido camarada PAROVIC (Schmidt), miembro del Comité Central del Partido Comunista de Yugoslavia.

Ha caído en lucha contra el fascismo criminal, que amenaza la paz mundial y la Libertad.

Juramos ante vosotros, nuestros camaradas de lucha, ante todo el proletariado, vengar su muerte y la de los demás héroes antifascistas, caídos en la lucha por la libertad de España y la Democracia Mundial.

Tan pronto como nuestra salud lo permita, volveremos a las armas, con vosotros, para terminar y vencer al fascismo asesino.

Os rogamos transmitáis nuestro dolor y saludo al Comité Central de K. P. Y., con nuestro anhelo de redoblar la lucha.

¡Gloria a nuestro héroe PAROVIC!

¡Gloria a los héroes caídos!

¡Viva la España democrática y republicana!

Los heridos del Batallón "DIMITROFF"

Madrid, 9 de julio de 1937 (Hospital Militar número 16).

Major Bozo Maslaric

Danas mu je ceterdeset godina. Polovinu od toga vremena on je ugledni ucesnik radničkog pokreta u Jugoslaviji i član K. P. Jugoslavije. Radio je najvećim dijelom u Osječkoj organizaciji, a poslije 1928. u inostranstvu. Za svoj rad u radničkom pokretu, odsjedio je gotovo četiri godine po zatvorima i na robiji, progonjen odasvud i svukuda. Po profesiji drug Maslaric je profesor matematike i fizike, ali on je vrsio ne samo politički i novinarski, nego i naučni rad među mladim kadrovima K. P. Jugoslavije. On se mnogo zanimao i učio nase mlade kadrove, predavao istoriju nase i boljševičke partije, i istoriju svijetskog radničkog pokreta, itd.

Drug Maslaric je 1927. bio izabran za gradskog zastupnika u Osijeku i bio kandidat kompartije na parlamentarnim izborima. On je uređivao partijsku i sindikalnu štampu u Osijeku. 1928. g. kao gradski zastupnik on je progнан iz Osijeka na 5 godine. Iz progonstva je pobjegao i po odluci CK KP J otisao u inostranstvo. Za vrijeme emigracije on je stalno bio na partijskom radu.

U septembru 1936. dolazi u Španiju. "Idem da se borim na barikadama, veće casti nisam mogao ni dočekati", - sa tim riječima je drug Maslaric odmah otisao na front u Estremaduru, kao vođa jednog partizanskog odreda. Vec kroz nekoliko dana on i njegov odred

proslavise se u jednoj malo ali sjajnoj partizanskoj operaciji, koja je fasiste toliko uznemirila, da su poslali avijaciju i sasuli na njegov odred više bomba, nego je bilo u njemu ljudi, ali poginulo je samo jedno kucence...

Uskoro, prigodom jedne druge operacije drug Maslaric je bio dosta tesko ranjen. Kad je ozdravio, bio mu je ponudjen položaj u pozadini, ali on je to odbio i vratio se na front, gdje sada komanduje jednim španjolskim bataljonom na sektoru rijeke Taho.

Nazalost mi jos nismo dosli u vezu sa njegovom okolinom od koje bi mogli doznati više o njegovom sadanjem radu. Sam drug Maslaric govori o sebi vrlo nerado. Ali mi cemo naci puta i nacina da i o tome sto doznamo i prilike da jos napisemo.

N.

CETA MATIJE GUBCA

Povodom primanja od strane 1-cete, bataljona "Dimitrov" imena "ceta Matije Gubca", dobili smo od njenog ranjenog komandira, druga Cukuta, ovaj clancic:

Vecinu u nasoj—prvoj—ceti bataljona "Dimitrov" sacinjaju hrvatski drugovi. Oni su odlucili da ceti dadu ime najveceg i najplemenitijeg sina hrvatskog naroda, Matije Gubca, "seljackog kralja".

Dostojnijeg imena hrvatski drugovi zaista nisu mogli naci u svojoj historiji.

Sjetimo se, ko je bio Matija Gubec.

Stubicki kmet, kmet feudalnog silnika Franje Tahija. Matija Gubec je 1573. podigao znamenitu "Seljacku bunu", prvi i najveći u ono vrijeme pokušaj demokratske revolucije na slovenskom jugu. On je vjesto i hrabo, zajedno sa svojim slavnim suborcima Josipom Posavcem, Pavlom Gregoricem i dr. predvodio ljutu zagorsku "muzadiju" protiv domaćih i stranih nasilnika, bio pobjedjen u neravnom boju i umru mučeničkom smrću, okrunjen usijanom željeznom krunom na Markovom trgu u Zagrebu.

Tesko ranjeni komandir cete "Matija Gubec" drug cukut.

Ne upustajuci se u analizu uzroka zasto hrvatska seljacka buna, ili tacnije prva hrvatska seljacka demokratska revolucija nije uspjela—kao sto nije uspjela ni jedna ranija ili kasnija revolucija, koju su seljaci pokušali provesti samo svojim silama—bez pomoci demokratske gradske sitne buržoazije i narocito bez pomoci gradske sirotinje—mi cemo reci samo to, da danas u Hrvatskoj, kao god i u svim drugim zemljama slične klasne i privredne strukture, postoje svi uslovi za jedan pobjedonosan seljacki pokret. Tako da je ime Matije Gubca kao ime jedne vojne jedinice, koja se bori za demokratske slobode, istorijski potpuno opravdano i danas, oprav-

dano i za Hrvatsku i za Španiju. Obje semlje bore se za pobjedu demokratske revolucije, za unistenje ostataka feudalizma, od kojih i ovdje i kod nas najviše strada bas seljstvo.

Drugovi Hrvati! Nosite, sa cascu slavno ime Matije Gubca i pomozite danas španjolskom narodu odbraniti tekovine njegove demokratske revolucije. Sutra ce jedna druga—španjolska—ceta istog imena pomoci hrvatskom narodu, da strese jaram fasizma i provede svoju demokratsku revoluciju.

Zivjela hrvatska ceta Španjolske narodne vojske, ceta Matije Gubca!

MATIJA VIDAČKOVIĆ
Komandir Prve cete.

VIJESTI IZ JUGOSLAVIJE

KARAKTERISTIC... ISPRAVAK U PROGRAMU DEMOKRATSKE STRANKE

Sredinom juna održan je Kongres Demokratske stranke Ljube Davidovica. Kongres u svojim zaključcima trazi uspostavu demokratskih sloboda u zemlji, sveopće jednako i tajno pravo glasa i saziv Ustavotvorne skupštine, koja ce dati državi novu konacnu formu. U predjasnjem programu stranke bila je jedna tacka, koja je govorila o Srbima, Hrvatima i Slovencima, kao o jednom narodu. U novom programu je mjesto ovog paragrafa postavljen drugi, koji priznaje razlicitu kulturno-istorijsku individualnost ovih naroda.

VELIKA HAPSENJA U SRBIJI I MAKEDONIJI

U posljednje vrijeme u Srbiji i u Makedoniji su izvršena mnogobrojna hapšenja. U Kragujevcu uhapšeno je 11 ljudi, u Kumanovu 13, u Kavedaru 8, Stopu 18, Velesu 68, itd. Najveći dio uhapšenih su radnici i seljaci. Oni se okrivljuju da vode komunističku propagandu. Kod cega se kao dokaz uzimlje na primjer, list "Radnik". Svi uhapšeni su bili strahovito tučeni, a mnogi jos i mučeni na najzvjerskiji nacin. Prema najnovijim vijestima, policija, videvši da ne može izvesti uhapsene preda sud kao komuniste, pokušava da ih izvede na sud kao—spijune!

VIJESTI IZ JUGOSLAVIJE

BEOGRADSKI STUDENTI PROTIV VLADINOG ZAI- GRAVANJA S NJEMACKIM FASIZMOM

Prigodom nedavne posjete njemackog fasistickog ministra Neurata u Beogradu provedene su, kako je poznato, velike raunicke i studentske protufasisticke demonstracije. Tom prilikom su beogradski studenti izdali jedan letak, u kom, prvo, zigosu nedavno sklopljeni ugovor s fasistikom Italijom kao izdaju Istre, a zatim Neurata kao poslanika Hitlera krvnika spanjolskih zena i djece, razaraca Gernike i drugih spanjolskih gradova. U

letku se, dalje, trazi prekid dosadasnje Stojadinoviceve politike, koja ide u prilog fasizma i zahtijeva se savez se Cehoslovackom, zapadnim demokratskim zemljama Sovjetskim savezom kao cuvarima mira. Na kraju se u letku klice protiv Hitlera i Musolinija kao potpaljivaca rata i krvnika spanjolskog naroda, a za Malu antantu i Sovjetski savez. Letak na kraju završava poklikom: "Zivjela sloboda i demokratija!" Letak su potpisali studenti clanovi radikalne demokratske, samostalno-demokratske stranke, zemljoradnicke stranke, zemljoradnicke ljevice i dr.

PROMJENA KURSA KOD "POLITIKE"

Poznati beogradski list "Politika" donosio je do sada relativno objektivne informacije o dogodjajima u Spaniji, o Sovjetskom savezu i o demokratskim zemljama u Evropi uopce. Sada je on otpustio sve svoje saradnike, poznate zbog demokratskih nazora i promjenio kurs svog pisanja na klevetu protiv demokratije. Promjena kursa uslijedila je na nalog i pretnje jugoslovenske vlade.

Rezultat novog kursa "Politike" je taj, da je njena naklada silno pala. Dok se prije, napr. u Zagrebu "Politika" prodavala u vise od 20.000

primjeraka, danas se ne prodaje vise od 5.000. Mnogi platnici vraćaju "Politiku".

OSUDE U ZAGREBU

Krajem juna ove godine osudjeni su u Zagrebu kao komunisti: Ivan Knezic, geometar, na 6 godina robije; Mihovic i Lovrencevic, studenti, svaki na 3 godine robije; Bogdan Popovic i njegova zena Bojana—svaki na dve godine robije; Majerhold Ivan, gradinar, Kajzer Mila, studentica medicine, Herceg Mila, primcinovnica i Jancic Bogdan student, svaki na 1 godinu robije i Dusan Matesic, adv. na mjeseci zatvora.

Avgust Kosutic u sluzbi fasizma

"Hrvatski dnevnik", ciji je direktor toboznji seljacki demokrat ing. Kosutic, svakodnevno sije odvratne lazi o Velikom spanjolskom narodu i o njegovoj junackoj oslobodilackoj borbi.

Gosp. in. Kosutic je 7. maja u Sibeniku na konferenciji sa predstavnicima HSS rekao slijedece: "Hrvatski seljacki pokret ne služi se stranim idejama, jer on ima svoju vlastitu ideju, a to je ideja hrvatske seljacke demokratije. Mi nismo ni za fasizam, ni za komunizam, jer su to prelazne forme. Moramo se boriti protiv moskovskih agitatora jer je njima cilj da nasu domovinu popale i poruse onako kao sto su to ucini u Spaniji i da nam od naseg lijepog Zagreba naprave Madrid. Stoga moramo biti cvrsto organizovani da se protiv toga borimo i da budemo spremni kad to zlo naidje da mu se usprotivimo.

Mi smo politicki zreli, jer volimo Hrvatsku."

Gosp. Kosutic govori da hrvatski seljacki pokret ima svoju vlastitu ideju hrvatske seljacke demokratije i da se ne služi stranim idejama. Mi smo uvijek pomagali svaki napredni demokratski pokret hrvatskog seljastva i pomagati cemo ga i u buduce, ako bude potrebno isto tako kao sto danas pomagamo spanjolsku demokratiju. Ali se danas nikakva, pa ni seljacka demokratija ne moze odrzati odvojeno od drugih demokratskih pokreta u svijetu. Samo i jedino zajednicka borba demokratije svijeta protiv fasizma moze i ucvrstiti ce demokratiju raznih naroda, pa i hrvatskog naroda. G. Kosutic napada demokratiju drugih naroda, a time hrvatsku seljacku, stavlja u sluzbu neprijatelja demokratije, u sluzbu medjunarodnog fasizma. Demokratija koja služi fasizmu, nije ni hrvatska, ni seljacka, niti moze biti duga vijeka.

Veliki junacki spanjolski narod

takodjer ima svoje ideje: demokratiju, slobodu i republiku koje napada Hitler i Musolini, a protiv kojih klevete gosp. Kosutic. Komu poslije ovog nije jasno da gosp. Kosutic služi njemackom i talijanskom fasizmu?

Spanjolski narod je suverenim pravom izabrao svoje predstavnike u parlamenat od kojih se obrazovala i narodne demokratska vlada, koja je opravdavala svoje povjerenje prema narodu. Ko je mucki napao na spanjolski narod i njegovu zakonsku vladu? Napali su je fasisticki banditi, najamnici njemackog i talijanskog fasizma. Poslije svega toga gosp. Kosutic, koji govori da se ne služi stranim idejama, tvrdi da Spaniju pale i ruse "moskovski agitatori", a vladu Narodnog fronta u Spaniji naziva komunistickom vladavinom. Pitamo gosp. Kosuticu: a cije su to ideje? To su ideje najveceg protivnika svake demokratije, pa i hrvatske seljacke demokratije, njemackog fasista Gebelsa i te ideje je gosp. Kusutic uvezao iz fasistickih Njemacke. Gosp. Kosuticu, zar to nisu strane ideje?

Gosp. Kosuticu vi lazete kad govorite da Spaniju ruse i pale "moskovski agitatori". Mi vas pitamo: Ko strijelja iz topova vec vise od sedam mjeseci po Madridu? Ko je poubijao hiljade zena, nevine djece i staraca? Ko je bombardovao cuvenu madridsku biblioteku—riznicu narodne kulture i progressa? Cije su bombe porusile stotine istorijskih spomenika spanjolskog naroda? Ko je zbrisao sa lica zemlje Guerniku, istorijski grad vijekovima ugnjetenog baskog katolickog naroda? Vi gosp. Kosuticu niste imali kurazi da 6. maja odgovorite na ova pitanja na narodnom zboru u Sibeniku, jer govoreci istinu vi ne bi uciniли uslugu vasim prijateljima iz tabora njemackih, talijanskih i medjunarodnih fa-

sista. Zasto vi na tome zboru niste kazali da je u Spaniji uspostavljena vlada Narodnog fronta, koja je dala narodu slobodu i demokratiju, ugnjetenim Baskima i Kataloncima nacionalnu nezavisnost, seljacima zemlju?

Gosp. Kosuticu! Vi govorite da niste "ni za fasizam ni za komunizam". Mi dobrovoljci Spanjolske narodne vojske i borci za demokratiju i slobodu hrvatskog naroda pitamo vas: Zasto vi napadate samo komuniste, a govorite da ste i protiv fasizma? Zasto vi niste nigdje ustali i protestovali protiv fasista na zagrebackom univerzitetu, sto poslase vatreni pozdrav najamnima njemackog i talijanskog fasizma, koji vrse necuvene zlocine nad narodima Spanije? Zasto vi taj pozdrav niste nigdje zigosali? Kazite nam zasto vi tak ljubezno koketirate sa njemackim fasistom Gebelsom i rasturate lazne vijesti u hrvatskom narodu iz Gebelsovog D. N. B. (Njemacki obavestajni biro)?

Gosp. Kosuticu vi se bojite da od naseg lijepog Zagreba postane Madrid. Zagreb ne smije da postane onaj Madrid po kojem siju smrt fasisticki avijoni i streljaju fasisticki topovi. Ali da nas lijepi Zagreb ne bi postao zrtva fasistickih barbara, on danas mora stiti Madrid, Zagreb i hrvatski narod ne smije cekati dok po njemu pocnu padati Hitlerove i Musolinijeve bombe, nego vec sada mora braniti svoju slobodu i demokratiju. Braneci slobodu spanjolskog naroda i njegovu demokratiju hrvatski narod brani sebe i svoju demokratiju od fasistickog barbarstva. Za to se njegovi mnogobrojni najbolji sinovi danas bore u Spaniji sa puskom u ruci, ne samo za slobodu spanjolskog naroda, nego i za slobodu i demokratiju hrvatskog naroda.

A vi gosp. Kosuticu sa vasim lazima i Gebelsovim klevetama napadate spanjolski narod u najtezim casovima njegove borbe.

Napadate gazzato sto se on bori za svoja prava i slobodu, zato se bori protiv domacih i stran fasistickih barbara. Vi govorite da ste spremni da se "oduprete zlu". Hrvatski narod se veoma dobro sjeca zla koje mu je donijela 1929. g. diktatura generala Zivkovic. Ali on takodjer zna to, da se vi tome zlu niste odprili. Sta ce te vi uciniti kad hrvatski narod dodje do svoje slobode i demokratije a na njegovu napadnu Zivkovic, Hitleri, Musolini i razni drugi placenici medjunarodnog fasizma? Hocete pozvati narod na odbranu slobode, ili ce te uciniti isto, sto su ucinili 1929. g.?

Otkuda prijeti zlo hrvatskom narodu? Od cestitih radnika komunisti, najboljih sinova hrvatskog naroda, ili od raznih Zivkovic, Musolinija, Hitlera i njihovih placenika? Vi sutite o fasistickoj opasnosti, pokazujete laznu opasnost od hrvatskih radnika a time varate hrvatski narod i utirete put fasistickoj jezdi u Hrvatsku.

Vi govorite da ste "politicki zreli". Mi vam to vjerujemo, svijesno sluzite medjunarodni fasizmu.

DRAGUTIN MRAZOVIC
Dobrovoljac Spanjolske narodne vojske.

POZOR

Radio stanica E A Q (Glasnik Spanije) daje svaki dan vijesti iz Madrida na nasem jeziku u 19,45 sati po madridskom vremenu na talasnoj duzini 30,43 m.

IZ REDAKCIJE

Drugovi, dopise saljite na adresu: Carlos Ortega, Socorro Rojo, Plaza Altozano, 63, Albacete.